ISSN 2304-5809

Молодий вчений

guten tag
Shalom ola
Hello Dzien dobry Bonjour
прывітанне
salaam aleikum
Мегнава ПРИВІТ
Namaste привет
Geia sou aloha
Kalimera Konnichiwa
Buon giorno
Ni Hao

11 (38) 2016

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

Науковий журнал

«Молодий вчений»

№ 11 (38) листопад, 2016 р.

Члени редакційної колегії журналу:

Arkadiusz Adamczyk – professor, dr hab. in humanities (Poland)
Janusz Wielki – professor, dr hab. in economics, engineer (Poland)
Inessa Sytnik – professor, dr hab. in economics (Poland)
Базалій Валерій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Балашова Галина Станіславівна – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глущенко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Гриценко Дмитро Сергійович – кандидат технічних наук (Україна)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Україна)
Змерзлий Борис Володимирович – доктор історичних наук (Україна)
Іртищева Інна Олександрівна – доктор економічних наук (Україна)
Коковіхін Сергій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лавриненко Юрій Олександрович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лебедєва Надія Анатоліївна – доктор філософії в галузі культурології (Україна)
Марусенко Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Морозенко Дмитро Володимирович – доктор ветеринарних наук (Україна)
Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук (Україна)
Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук (Україна)
Пекліна Галина Петрівна – доктор медичних наук (Україна)
Писаренко Павло Володимирович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства (Україна)
Севостьянова Наталія Іларіонівна – кандидат юридичних наук (Україна)
Стратонов Василь Миколайович – доктор юридичних наук (Україна)
Шаванов Сергій Валентинович – кандидат психологічних наук (Україна)
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович – доктор технічних наук (Україна)
Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук (Україна)
Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук (Україна)
Швецова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Шепель Юрій Олександрович – доктор філологічних наук (Україна)
Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук (Україна)
Шипота Галина Євгенівна – кандидат педагогічних наук (Україна)
Яковлев Денис Вікторович – доктор політичних наук (Україна)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:
Національній бібліотеці України імені В.В. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці Elibrary.ru, Polish Scholarly Bibliography

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
РИНЦ, ScholarGoogle, OAJI, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.
Index Copernicus (IC™ Value): 4.11 (2013)
Index Copernicus (IC™ Value): 5.77 (2014)
Index Copernicus (IC™ Value): 43.69 (2015)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-7777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.

Обкладинка журналу присвячена Всесвітньому дню привітань, який відзначається щорічно. Саме 21 листопада 1973 року два брати-американці Майкл і Брайен Маккомак відправили листи з добрими вітаннями у всі кінці світу. Ці дії були необхідні як знак протесту проти посилення міжнародної напруженості. Вони нікому не нав'язували своїх ідей, а тільки просили адресата привітати ще кого-небудь. Ця ідея була підтримана у понад 180 країнах. І хоча у кожного народу є свої, історично сформовані, звичаї вітати один одного, але міжнаціональний етикет, по суті, однаковий – при зустрічі люди бажають один одному добра та здоров'я, благополуччя та успіхів у справах. Головна мета свята – звернути увагу широкої громадськості на важливість особистого спілкування для збереження миру. Адже тільки за допомогою доброго спілкування можна вирішити практично будь-які конфлікти.

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та редакції журналу.

© Науковий журнал «Молодий вчений», 2016
© Дизайн, Видавничий дім «Гельветика», 2016

ЗМІСТ

ХІМІЧНІ НАУКИ

Гринь С.А., Питак И.В., Звягинцева Ю.Ю., Ляпунова О.В., Цалина Д.С.
Загрязнение окружающей среды газообразными, жидкими и твердыми соединениями ванадия 1

БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Львов А.С.
Морфофункциональная типология и развитие двигательных качеств студентов специальной медицинской группы 6

Товкун Л.П.
Освітлення навчальних приміщень як чинник впливу на здоров'я учнів 10

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

Беліченко М.А., Кравченко Ю.В.
Модель представлення знань та використання інформаційного ресурсу в системі дистанційного навчання 15

Біхдрікер А.С.
Спосіб контролю завантаженості промислових транспортних рейкових засобів 19

Дубініна А.А., Летута Т.М., Новікова В.В., Фролова Т.В.
Сучасний стан розвитку технологій зберігання плодів і овочів 23

Єгорова О.В., Онищенко О.І.
Про особливості формування цільової функції в задачі розподілу робіт між учасниками проектних команд 31

Марьин С.А., Ситников Д.Э., Коваленко А.И.
Обобщение понятий по признакам: методы теории приблизительных множеств 35

Турчак А.М., Єгорова О.В., Златкін А.А.
Генерація множини ядер продукційних правил в системах управління оцінюванням знань 39

Федухин А.В., Ярошенко В.Н., Муха А.А.
О важных следствиях з формулы DN-распределения наработки до отказа 42

Чудик І.І., Різничук А.І., Гриджук Я.С., Юрич А.Р.
Попередження жолобоутворення при бурінні похило-скерованих свердловин 46

Шустов А.В., Товпига Д.А.
ІЧ-сушіння рослинної сировини 50

Юрич Л.Р.
Метод забезпечення експлуатаційної надійності та оцінки залишкового ресурсу елементів бурильної колони 54

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

Бондар О.Б., Мусієнко С.І., Ткач Л.І.
Роль лісів та групування типів лісу на водозборах рік 58

МЕДИЧНІ НАУКИ

Асєєва Ю.О., Коломієць С.І.
Проблема адаптації дітей з різним ступенем сколіозу 64

Ваколюк Л.М., Дударенко О.Б.
Гігієнічні аспекти проблеми ожиріння (огляд літератури) 68

Дегтярева О.В.
Динамика концентрации сывороточного неоптерина и СРБ, в зависимости от степени развития осложнений у больных острым коронарным синдромом 74

Дуднікова М.О.
Оцінка антибактеріальної ефективності відбілювальних засобів індивідуальної гігієни порожнини рота 78

Клітинська О.В., Мухіна Я.О., Лайош Н.В.
Оцінка стоматологічного статусу дітей 6-7 років, які постійно проживають в умовах біогеохімічного дефіциту фтору та йоду 82

Лавринюк В.Є., Грейда Н.Б., Кирпа С.Ю.
Кардіологічні аспекти диференційованої реабілітації після перенесеної прееклампсії 86

Полстяной А.А.
Подагра: исторический обзор 90

ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

Бєлозьорова О.В.
Методологічні аспекти удосконалення медикаментозного забезпечення військовослужбовців з бойовою хірургічною патологією 94

Лучків Н.Ю.
Дослідження фенольного складу перспективних видів лікарських рослин 98

ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ

Гулянич М.М.
Аналіз тестування вакцини інактивованої проти інфекційного ринотрахеїту великої рогатої худоби 102

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Кульгінський Є.А.
Польський досвід децентралізації державного управління системою охорони здоров'я для України 107

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Жуйкова К.В., Гулак Г.М.
Формалізація моделі загроз енергетичної безпеки 111

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ

Гакман А.В., Байдюк М.Ю.
Закордонний досвід рекреаційно-оздоровчої діяльності у рамках дозвілля з людьми похилого віку 116
Файдевич В.В., Дмитрук В.С.
Місце травматизму в тренувальному процесі серед студентів, які займаються баскетболом (на прикладі Луцького національного технічного університету) 120

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Колесова О.С., Черевко О.С.
Економічне становище і перспективи розвитку Російсько-Американської компанії від створення до продажу Аляски 1867 року 124
Невгод А.О., Мальований О.О.
Пропагандистська робота США у Європі періоду Другої світової війни 128
Погребенник А.І.
Суспільні відносини та побут в середовищі катарських громад Окситанії в XII-XIV столітті 132
Шудляк Н.О.
Придорожні хрести Вінниччини (матеріали польових досліджень) 136

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Білоусов О.С.
Міжнародна інформаційна безпека як спільна задача світового співтовариства 142
Серая О.В.
Моделирование объединения Корейского полуострова: определяющие факторы и особенности 147
Стратюк В.І.
Релігія як фактор впливу на сучасні міжнародні відносини 152

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Біловус Г.Г.
Бібліографічне франкознавство у Львівському університеті: стан, перспективи розвитку 157
Кофто Д.Г.
Світоглядні аспекти бібліотечно-інформаційної культури епохи цифрових технологій 161
Шевцова Ю.О.
Аналіз зарубіжних бібліотечних журналів, які індексуються в наукометричних БД 165

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Никорак Н.Ю.
Музично-драматична творчість Я. Ярославенка крізь призму епістолярних діалогів із С. Черкасенком 169
Савченко А.С.
Действие принципа порождающих моделей в Восьмой симфонии А. Брукнера 174
Яців Р.М., Турчиняк Я.І.
Мистецтво екслібрису Мирона Левицького 178

АРХІТЕКТУРА

Колмаков Є.О.
Напрями формування міських багаторівневих громадських просторів 182

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Алексенко С.Ф.
Особливості перекладу соціолекту кокні 185
Багацька О.В., Мельник С.М.
Досвід лінгвокогнітивного аналізу англомовних афоризмів у перекладацькій практиці 189
Головань Т.П.
Оповідання Богдана Жолдака: структура хаосу 194
Коваленко І.Ю., Баранова С.В.
Анімалістична казка як вид казки 198
Козлова В.В.
Міжкультурний аспект мовленнєвого впливу 202
Котух Н.В.
Лінгвокультурна самобутність української фразеології в аспекті евфемізації 206
Куриленко Д.В.
Фентезі vs химерна проза: ідіостиль ірреального 210
Пересада І.В.
Упровадження інтерактивних методів і технологій навчання німецької мови як засіб розвитку творчого потенціалу студентів 213
Попович Е.С., Петрова Е.И., Томенко М.Г.
Английский глагол как «абсолютная» единица текста художественной литературы 218

Саварин Т.В., Павлишин Г.Я.
Українська основа лемківського весільного обряду в його локально-регіональних варіантах (власне весілля) 222
Сидоренко Л.М., Дернова Т.А.
Творення гірничої термінології в англійській мові 226
Солецький О.М.
Емблематичні модифікації ритуально-магічного семіозису 230
Сухачова Н.С.
Семантичний аналіз термінологічних одиниць парцели SUBORDINATES / ПІДЛЕГЛІ на основі концептуальної моделі домену MANAGEMENT / МЕНЕДЖМЕНТ 234

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Воропаєва Т.С., Костенко В.С.
Становлення і розвиток цивілізаційної ідентичності громадян України (1991–2016) 238
Ємельяненко Г.Д., Пучков О.І.
Особливості гносеологічної проблематики в творчості теоретика протестантизму П. Тілліха 243
Залужна А.Є.
Естетичні засади буття людини у світі культури: Київська світоглядно-антропологічна філософська школа 246
Запорожець В.А.
Дослідження православ'я у вітчизняній релігієзнавчій науці: XIX – початок XXI століття 252
Туренко В.Е., Соболь Т.В., Ярмоліцька Н.В.
Причини модернізації вітчизняної філософської освіти в контексті сучасних запитів ринку праці 255
Шпачинський І.Л., Войтенко О.В
Філософія освіти крізь призму творчості В.О. Сухомлинського 259

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Бричка А.В.
Феномени аскетизму та старецтва в контексті духовної культури України XVIII століття 263
Кондратюк В.Ю.
Творчість Валерія Ковтуна в контексті розвитку хореографічного мистецтва України 268
Лапчук О.О.
Етнофестивалі як засіб формування національної парадигми міської культури (на прикладі фестивалів Луцька) 271
Литвиненко А.І.
Митець у тоталітарному режимі (лабіринтами професійної долі Володимира Кабачка) 275
Мурашевич Т.Д., Паланюк О.Я.
Екслібрис як форма культури 279
Парфьонова О.І.
Мистецтво як сновидіння. Літературні рецепції філософії Ф. Ніцше 283

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Волкова Д.Є.
Актуальний стан гармонізації конституційного законодавства України про громадські організації з міжнародними стандартами 288
Демченко В.Г.
Мажоритарна виборча система: порівняльно-правова характеристика 292
Дорощук М.З.
Проблеми правового забезпечення післядипломної медичної освіти та їх правові наслідки 296
Зубар В.М.
Участь юридичних осіб публічного права у цивільних правовідносинах 304
Крайник Г.С., Овчаренко А.Є.
Поняття та ознаки злочину за кримінальним законодавством України 308
Мітаревська В.В.
Історичний розвиток інститутів амністії та помилування в Україні 312
Панькова З.Л.
Механізм надання адміністративних послуг в сфері економіки 316
Раковська Ю.В.
Зростаюча загроза торгівлі людьми для біженців, внутрішньо переміщених осіб та осіб, які шукають притулку 320
Северин А.Ю.
Завдання кримінально-правової політики 324
Сілін Є.С.
Деякі правові колізії у системі вищої освіти 328
Снітко А.І.
Правові засади забезпечення діяльності суб'єктів господарювання в сфері сільського туризму 332
Швагер О.А.
Виведення неплатоспроможних банків з ринку: правові аспекти взаємодії уповноважених суб'єктів системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні 337
Шеверєва В.Є.
Використання мережі Інтернет під час виборчого процесу: комплексний аналіз 340

Шевченко Е.С.
Социальная справедливость и преодоление бедности в государстве за концепцией солидаризма 348
Шпомер А.І.
Правове регулювання діяльності державного вищого навчального закладу як суб'єкта господарської діяльності 352
Шпуганич І.І.
Правові підстави припинення благодійної організації 356

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

Бончук Н.В.
Психологічні аспекти толерантності старших підлітків 361
Вовченко О.А.
Психолого-педагогічний вплив корекційно-розвиткових занять на становлення та формування життєвих компетентностей дітей з порушеннями слуху 367
Ларін Д.І.
Методологічна криза кінця XIX століття та її значення у становленні нової психологічної парадигми 371
Лобода А.В.
Досвід прийняття і творення підлітками добрих учинків 375
Моісєєнко К.О.
Аналіз ціннісних аспектів розвитку особистісно-професійного потенціалу під час навчання у ВНЗ 378
Пелюстка М.И.
Психосоматическая методика «Замок» 382
Ралко А.І.
Пілотажне дослідження ключових якостей аудитора 386
Сердюк Н.І.
Особливості впровадження соціально-психологічного тренінгу «вчимося бути привабливими» 390
Ставицький О.О., Сищук Л.С.
Професійне самовизначення інвалідизованої особи 394
Федан О.В.
Теоретичний аспект поняття «автентичність» у філософських та психологічних науках 397
Яновська Т.А.
Особливості становлення ідентичності у підлітковому віці 401

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Барсук С.Л.
Навчання діалогічного мовлення курсантів – майбутніх судноводіїв через взаємодію в професійно-орієнтованих ситуаціях 405
Бірецька Л.С.
Особливості формування англомовної лексичної компетентності майбутніх лікарів у професійно орієнтованому читанні 410
Бісмак О.В.
Система професійної підготовки фізичних терапевтів в Ізраїлі 415
Вайнтрауб М.А.
Педагогічні умови впровадження проектних технологій у вищих навчальних закладах на прикладі викладання курсу «Методи технічної творчості» 419
Візір В.А., Буряк В.В., Заіка І.В.
Сучасний стан підготовки лікаря-кардіолога: проблеми та перспективи 423
Дика Н.М., Огарь Ю.В.
Реалізація когнітивно-комунікативного підходу до навчання синтаксису в профільній школі: від думки до тексту 426
Єрмаков С.В., Семенишена Р.В.
Методи та прийоми організації ефективного засвоєння навчального матеріалу в процесі викладання лекцій 432
Іванюк Г.І., Антипін Є.Б.
Адаптація ідей наступності трудового виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку у педагогічній думці та практиці радянської доби (1919-1928) 436
Іванюк Г.І., Чеснова М.Є.
Педагогічні ситуації як засіб патріотичного виховання учнів початкової школи 441
Кравченко В.М.
Мультимедійні технології в контексті модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи 446
Лебідь О.В.
Стратегічне планування в контексті стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом 450
Мельник Н.І.
Концепція дослідження професійної підготовки дошкільних педагогів у країнах Західної Європи: стратегічний аспект 454
Мельник О.С.
Підготовка фахівців комп'ютерних спеціальностей з урахуванням євроінтеграційних процесів 460
Ніколенко Л.М.
Стан соціальної довіри у молодіжному середовищі загальноосвітнього навчального закладу 465
Овчаренко В.Ю.
Робочий зошит як компонент навчально-методичного комплексу вивчення хімічних дисциплін 470

Осадча Н.В.
Експериментальна перевірка ефективності методики формування у старшокласників лінгвосоціокультурної компетентності в англомовному читанні на уроках країнознавства 475
Преснер Р.Б.
Моделі іншомовної підготовки дорослих 482
Рожков Ю.Г.
Концепція формування фахової компетентності у студентів аграрних ВНЗ 486
Рудницька-Юрійчук І.Р.
Теоретичні засади організації педагогічного процесу в дошкільних установах зарубіжних українців у США та Канаді 490
Рябоконь Л.В., Пліско В.І.
Ефективність використання тренінгових методів навчання під час вивчення дисципліни «основи здоров'я» 493
Самохвал О.О.
Теоретичні основи змісту професійної підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі у ВНЗ України 497
Синишин Л.О.
Вплив державної освітньої політики на розвиток художньо-промислової освіти Галичини (друга половина XIX – початок XX століття) 501
Сич Р.В.
Обґрунтування педагогічних умов формування умінь з особистої безпеки майбутніх офіцерів-прикордонників 506
Сусловець С.О.
Застосування інтерактивних методів навчання говоріння при викладанні професійно спрямованої англійської мови студентам-медикам 512
Трофаїла Н.Д.
Етапи професійної підготовки майбутніх вихователів у процесі емоційного розвитку дітей дошкільного віку 517
Фінчук Г.В., Палій В.П.
Психолого-педагогічні особливості проблеми сімейного виховання в зарубіжжі 521
Хмелевська Л.П., Таран О.Б.
Люблю людей, які навчають! 525
Шевченко М.Ю., Удич В.С.
Особливості організації індивідуальної роботи з іноземної мови для здобувачів вищої освіти педагогічних ВНЗ 529
Шиліна А.Г.
Використання ресурсів мережі Інтернет у рамках інтерактивного навчання на заняттях з англійської мови у немовних ВНЗ 532
Шундель Т.А.
Развитие письменной иноязычной компетенции студентов неязыковых специальностей при помощи переводческой деятельности 536

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Андрушко А.В., Кінєва Т.С.
Методи управління валютним ризиком банку 541
Атанасова С.Н.
Аспекты изучения спектра транспортных услуг для международных перевозок 545
Балацька Н.Ю., Кушнір Д.М.
Імідж як фактор конкурентоспроможності готельного підприємства 551
Богданюк О.В.
Оцінка впливу чинників на урожайність плодово-ягідних культур в контексті ефективного управління садівництвом 555
Галагурич В.В.
Брендинг як інструмент економічного розвитку території 559
Гнатенко Є.П., Лебедик А.М.
Сучасні методики аналізу дебіторської заборгованості 562
Гнатенко М.К.
Державна підтримка інноваційного розвитку в контексті сталого розвитку регіонів 566
Головко А.Я.
Створення ендаумент-фондів як складова інтеграції України у світовий освітній простір 571
Гошовський Т.Р., Фурдичко Л.Є.
Сучасне становище банківської системи в Україні 575
Давиденко Д.О.
Формування процедури надання фінансової послуги на ринку житлової нерухомості 579
Дударенко С.В.
Моделювання сталого розвитку регіону через керування приростами потужності ТЕС 584
Дяченко В.С.
Моделювання економічної стійкості виробничо-господарських структур у сільськогосподарському виробництві 590
Жарун О.В., Соколюк С.Ю., Ткачук С.П.
Особливості інвестування аграрних підприємств 594
Желєзняк А.М.
Управління витратами в механізмах підвищення ефективності аграрних підприємств 598

Загородня І.В.
Організація і розробка бізнес-планування підприємств з виробництва гардинно-тюлевих виробів 602
Кислюк Л.В.
Аналіз стану електронної агроторгівлі в Україні 606
Kischak I.T., Korneva N.O.
International financial support of the Ukrainian cross-border cooperation projects 611
Коверник Н.В.
Особливості планування і фінансування видатків бюджету на освіту 614
Копиця І.М.
Історичний та сучасний аспект «матеріально-технічна база підприємства» 618
Копиця І.М.
Оцінка джерел коштів для формування та розвитку матеріально-технічної бази торгового підприємства 622
Кулик В.О.
Оцінка впливу заробітної плати сільського населення на рівень зайнятості в Україні 625
Лисак В.Ю., Олійник О.С.
Зародження та формування поняття «економічний потенціал» 628
Непочатенко О.О., Юдін В.К.
Страхування сільськогосподарських ризиків 632
Нечаєва І.А., Савчук І.О.
Оцінка ефективності менеджменту організації на прикладі машинобудівного підприємства 635
Нітман І.І.
Особливості інституційного середовища малого та середнього підприємництва 639
Павленко О.П., Журбенко С.І.
Управління залученими ресурсами комерційного банку: сутність, методи та джерела фінансування 643
Павлюк Т.І., Гусак К.Ю.
Проблеми та перспективи залучення іноземного капіталу в аграрний сектор України 647
Паньков О.Б.
Інвестиційна діяльність підприємств машинобудування в регіонах 652
Перчук О.В.
Функціонування підприємств сфери теплопостачання в умовах децентралізації 656
Петренко І.П., Безпалий Р.В.
Теоретико-методичні засади класифікації інвестицій 661
Подоляк В.Р.
Критичний огляд концепції корпоративного брендингу як ключового компоненту корпоративної репутації 666
Пристемський О.С.
Оцінка джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств як основа забезпечення їх фінансової безпеки 669
Салікова А.В.
Напрямки виходу підприємства з фінансової кризи 675
Сейсебаєва Н.Г., Топчанюк О.В.
Методи аналізу і прогнозування банкрутства підприємств 678
Слободянюк Г.О., Кузьміна О.М.
Характеристика програмного забезпечення управління праці та соціального захисту населення 681
Соболєва Г.Г.
Управління фінансами підприємства 685
Стеблянко І.О.
Матриця трансформації структурного типу регіональної економічної політики 689
Шикіна О.В., Дьяченко Д.В.
Аналіз стану розвитку готельного господарства Одеської області 693

CONTENTS

CHEMICAL SCIENCES

Grin S.A., Pitak I.V., Zvyagintseva Yu.Yu., Lyapunova O.V., Tsalina D.S.
Environmental pollution by gaseous, liquid and firm compounds of vanadium 1

BIOLOGICAL SCIENCES

Lvov A.S.
Morphofunctional types of motor skills development and student special medical groups 6

Tovkun L.P.
Lighting classrooms as a factor of influence on the health of the students 10

ENGINEERING SCIENCES

Belichenko M.A., Kravchenko Yu.V.
Model of knowledge representation and use of information resources of in the distance learning system 15

Bikhdricker A.S.
The method of congestion control industrial rail vehicles 19

Dubinina A.A., Letuta T.M., Novikova V.V., Frolova T.V.
Current state of storage technologies for fruits and vegetables 23

Yegorova O.V., Onyshchenko O.I.
About the features of the objective function for the problem of the distribution of work between the members of project teams 31

Marin S.A., Sitnikov D.E., Kovalenko A.I.
Rougth set theory: concept of generalization 35

Turchak A.M., Yegorova O.V., Zlatkin A.A.
Generation of multiple cores production rules in a knowledge evaluation control system 39

Fedukhin A.V., Yaroshenko V.N., Mukha A.A.
About important corollaries from the formula DN-distribution time to failure 42

Chudyk I.I., Riznychuk A.I., Grydzhuk J.S., Yurych A.R.
Prevention of groove formation during directional drilling 46

Shustov A.V., Towpyha D.A.
Infrared drying of vegetable raw materials 50

Yurych L.R.
Method for assuring the maintainability engineering and residual life assessment of the drill string elements 54

AGRICULTURAL SCIENCES

Bondar O.B., Musiienko S.I., Tkach L.I.
The role of forests and groups of forest types in river basins 58

MEDICAL SCIENCES

Aseyeyva Yu.A., Kolomiets S.I.
The problem of adaptation of children with different degrees of scoliosis 64

Vakolyuk L.M., Dudarenko O.B.
Hygienic aspects of the problem of obesity 68

Degtiareva O.V.
The dynamics of serum neopterin and CRP, according to the degree of development the complications in patients with acute coronary syndrome 74

Dudnikova M.O.
Analysis of antibacterial efficacy of bleaching facilities for individual oral hygiene 78

Klitynska O.V., Mukhina Y.A., Layosh N.V.
Estimation stomatological to status of children there are 6-7 constantly resident in the conditions of biogeochemical deficit of fluorine and iodine 82

Lavrynyuk V.E., Greida N.B., Kyrpa S.Y.
Cardiologocal aspects of differentiated rehabilitation after preeclampsia 86

Polstyanoj A.A.
Gout: historical review 90

PHARMACEUTICAL SCIENCES

Bielozorova O.V.
Practical considerations of drug improvement service personnel from combat surgical pathology 94

Luchkiv N.U.
The study phenolic compounds perspective species of plants 90

VETERINARY SCIENCES

Hulyanych M.M.
Analysis of testing inactivated vaccine against infectious bovine rhinotracheitis 102

STATE ADMINISTRATION

Kulhynskyi E. A.
Polish experience in decentralization of public administration of health care system for Ukraine 107

NATIONAL SECURITY

Zhuikova K.V., Gulak G.N.
Formalization of the threats model of energy security 111

PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Hakman A.V., Baydyuk M.Yu.
Foreign experience of recreation and recreational activities within the leisure with the elderly 116
Faydevich V.V., Dmitruk V.S.
Place of injuries among in the training process of students who play basketball (for example, Lutsk National Technical University) 120

HISTORICAL SCIENCES

Kolesova O.S., Cherevko O.S.
Economic situation and prospects of the Russian-American Company from the establishment to the sale of Alaska in 1867 124
Nevgod A.O., Malevanyj O.O.
Advocacy US in Europe during the Second World War 128
Pohrebennyk A.I.
Public relations and way of life of Occitania Cathar communities in THE XII-XIV-th centuries 132
Shudliak N.O.
Roadside crosses of Vinnytska regoin 136

POLITICAL SCIENCES

Bilousov O.S.
International information security as the common task of the world community 142
Sira O.V.
Modeling the Korean Peninsula unification: determining factors and features 147
Stratuk V.I.
Religion as a factor of influence on modern system of international relations 152

SOCIAL COMMUNICATIONS

Bilovus H.H.
Bibliography of Ivan Franko studies at the university of Lviv: state and development prospects 157
Kofto D.G.
Ideological aspects of librarin informational culture in digital age 161
Shevtsova Y.O.
Analysis of foreign LIS journals indexed in scientometric databases 165

HISTORY OF ART

Nykorak N.Y.
Ya. Yaroslavenko's misical-dramatic creative work through epistolary dialogues with S. Cherkasenko 169
Savchenko G.S.
Operetion of generating model principle in A. Bruckner's Eighth Symphony 174
Yatsiv R.M., Turchynjak Ya.I.
Art of exlibris by Myron Levytsky 178

ARCHITECTURE

Kolmakov Ie.O.
The directions of using the potential of multi-level public spaces 182

PHILOLOGICAL SCIENCES

Aleksenko S.F.
Peculiarities of translation of Cockney as a sociolect 185
Bagatska O.V., Melnyk S.M.
Linguocognitive analysis of English aphorisms in translation practice 189
Holovan' T.P.
Bogdan Zholdak's stories: the structure of chaos 194
Kovalenko I.Yu., Baranova S.V.
Animal fairy tale as a separate type of tales 198
Kozlova V.V.
Cross-cultural aspect of speech impact 202
Kotukh N.V.
Lingvo cultural identity of Ukrainian phraseology in the aspect of euphemism 206
Kurylenko D.V.
Fantacy vs khemeric prose: idiostyle of irreality 210
Peresada I.V.
Implementation of interactive methods and technologies of teach the German language as a means of development of creative potential of students 213
Popovich E.S., Petrova E.I., Tomenko M.G.
An Inglish verb as an «absolute» element of belles-lettres text 218
Savaryn T.V., Pavlyshyn H.Ya.
The Ukrainian origin of Lemkiv wedding ceremony in its local and regional variants (the wedding proper) 222
Sidorenko L.N., Dernova T.A.
Formation of English mining terminology 226
Soletskyy O.M.
Emblematic modification of ritual magical semiosis 230
Sukhachova N.S.
Semantic analysis of terms of the parcel subordinates grounded on the network model of management 234

PHILOSOPHICAL SCIENCES

Voropayeva T.S., Kostenko V.S.
Formation and development of civilization identity citizens of Ukraine (1991–2016) 238
Yemelianenko H.D., Puchkov A.I.
Features of existentially and epistemological problems in creative work theologian P. Tillich 243
Zaluzhna A.J.
The aesthetic bases of being of an individual in the world of culture: Kyiv world view anthropological philosophical school 246
Zaporozhets V.A.
Researches of orthodoxy in the Ukrainian religious studies: XIX – beginning of XXI century 252
Turenko V.E., Sobol T.V., Yarmolitska N.V.
Reasons for modernization of philosophical education in Ukraine in the context of contemporary labor market inquiries 255
Shpachynskyy I.L., Voitenko E.V.
Philosophy of education in the light of creativity V.O. Sukhomlinsky 259

CULTURAL STUDIES

Brychka A.V.
The phenomena of asceticism and art in the context of spiritual culture of Ukraine XVIII century 263
Kondratiuk V.U.
Works of valerii kovtun in the context of choreographic art development of Ukraine 268
Lapchuk O.O.
Ethnic festivals as a tool of formation of the national paradigm of urban culture (based on examples of Lutsk festivals) 271
Lytvynenko A.I.
The artist in a totalitarian regime (through the maze of professional biography Volodymyr Kabachok) 275
Murashevych T.D., Palaniuk O.Y.
The bookplate as a form of the culture 279
Parf'onova O.I.
Art as a dream. Literary receptions of F. Nietzsche's philosophy 283

LAW SCIENCES

Volkova D.E.
The current state of harmonization of constitutional law of Ukraine on associations with international standards 288
Demchenko V.G.
Majoritarian electoral system: comparative legal description 292
Doroshchuk M.Z.
Issues of legal security for postgraduate medical education and their legal implications 296
Zubar V.M.
The participation of legal entities of public law in civil legal relations 304
Kraynik G.S., Ovcharenko A.E.
Concept and signs of a crime under the criminal legislation of Ukraine 308
Mitarevska V.V.
Historical development institutes of amnesty and oblivion in Ukraine 312
Pankova Z.L.
Mechanism of administrative services in the economy 316
Rakovska Y.V.
The growing threat of human trafficking for refugees, idps and persons seeking asylum 320
Severin A.Yu.
Objectives of criminal-law politics 324
Silin E.S.
Some legal conflicts in higher education 328
Snitko A.I.
Legal principles maintenance of activity business entities in the field of rural tourism 332
Shvager O.A.
The withdrawal of insolvent banks from the market: legal aspects of the authorized subjects' cooperation of the physical subjects' deposit guarantee system in Ukraine 337
Sheverieva V.E.
The use of the internet during the election process: comprehensive analysis 340
Shevchenko O.S.
Social justice and poverty eradication in the state in the concept of solidarity 348
Shpomer A.I.
Legal adjusting of activity of state highereducational establishment as subject of economic activity 352
Shpuganych I.I.
Legal grounds for charity organisation's winding up 356

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

Bonchuk N.V.
The psychological aspects of the older teenagers' tolerance 361
Vovchenko O.A.
Psycho-pedagogical influence correctional and developmental studies on the development and formation of vital competencies of children with hearing impairment 367

Larin D.I.
Methodological crisis of the late XIX century and is importance in establishing a new psychological paradigm 371
Loboda A.V.
Experience making and creation of good teenagers 375
Moisieienko K.A.
Analysis of the value aspects of development of personal and professional potential during time in college 378
Pelyustka M.I.
Psychosomatic method «Castle» 382
Ralko A.I.
Pilot research of main qualities of auditor 386
Serdyuk N.I.
Features of introduction of social-psychological training «Learning to be an attractive» 390
Stavitskyi O.A., Syschuk L.S.
Professional self-determination disabled 394
Fedan E.V.
Theoretical aspects concept «authenticity» in the philosophical and psychological sciences 397
Yanovskaya T.A.
Peculiarities of formation of identity in adolescence 401

PEDAGOGICAL SCIENCES

Barsuk S.L.
Teaching English to future navigators through interaction while simulating professional activities 405
Biretska L.S.
Peculiarities of forming foreign language competence in future doctors in professionally oriented reading 410
Bismak O.V.
The training system of physical therapists in Israel 415
Weintraub M.A.
Pedagogical conditions of project technology in higher education for example teaching the course «Methods of technical creativity» 419
Vizir V.A., Buriak V.V., Zaika I.V.
Current status of cardiologist training: problems and perspectives 423
Dyka N.M., Ohar Y.V.
Implementation of cognitive and communicative approach to the study of syntax in profile school: from thoughts to the text 426
Ermakov S.V., Semenishena R.V.
Methods and receptions of effective mastering of a teaching material during lectures 432
Ivaniuk H.I., Antypin Ye.B.
Adapting ideas of continuity in labor education of preschool and primary school age children in educational thought and practice of the Soviet era (1919-1928) 436
Ivaniuk H.I., Chesnova M.Y.
Pedagogical situation as agent patriotic education of primary school pupils 441
Kravchenko V.N.
The multimedia technologies in the context of modernization of professional training of teachers in higher education 446
Lebed O.V.
Strategic planning in the context of strategic management of general educational institution 450
Melnyk N.I.
Conception of the preschool teachers training in Western Europe investigation: aspect of strategy 454
Melnyk O.S.
Training specialists with computer specialty European integration process 460
Nikolenko L.N.
State of social confidence among young people in general education institution 465
Ovcharenko V.Yu.
Workbook as a component of educational complex study chemical disciplines 470
Osadcha N.V.
Experimental verification of the methodology of forming socio-cultural competence to high school students while teaching them reading at the lessons of culture study 475
Presner R.B.
The model of foreign language teaching of adults 482
Rozhkov Yu.G.
Conception of development of professional competence in students of agricultural universities 486
Rudnytska-Yuriychuk I.R.
Theoretical basis of educational process in preschool of foreign Ukrainians in the USA and Canada 490
Riabokon L.V., Plisko V.I.
Efficiency training methods in the study of discipline «health basics» 493
Samohval O.O.
Theoretical basis of vocational training of future specialists in tourism in higher education institutions of Ukraine 497

Synyshyn L.O.
Effect of state educational policy on development of art and industrial education of Galicia (second half of the XIX – early XX century) 501
Sych R.V.
Background pedagogical conditions of formation personal security skills of future officers, border guards 506
Suslovets S.O.
Application of interactive teaching speaking within the course «English for special purposes» to medical students 512
Trofaila N.D.
The stages of professional training of preschool teachers to work with preschool children in the emotional development 517
Finchuk H.V., Palii V.P.
Psychological and pedagogical peculiarities of the problem of family education abroad 521
Khmelevska L.P., Taran O.B.
I like people who teach! 525
Shevchenko M.Yu., Udych V.S.
The peculiarities of the organization of the foreign languages self study work of students of higher educational pedagogical establishments 529
Shylina A.G.
Use of internet resources in the process of interactive education while teaching English in non-linguistic higher educational establishments 532
Shundel T.A.
The development of writing foreign competence of the students of nonlanguage specialties with the help of translation 536

ECONOMIC SCIENCES

Andrushko V.A., Kinieva T.S.
Methods of currency risk management of the Bank 541
Atanasova S.N.
Aspects of research on the transport services for international transportation range 545
Balatskaya N.Ya., Kushnir D.M.
Image as a factor of competitiveness of hotel enterprise 551
Bogdaniuk E.V.
Impact assessment of factors on productivity of fruit and berry cultures in the context of effective management of horticulture 555
Galagurych V.V.
Branding as a tool for economic development of the territory 559
Gnatenko Y.P., Lebedik A.N.
Modern methods of analysis of receivables 562
Gnatenko M.K.
State support of innovative development in the context of regions sustainable development 566
Golovko A.Y.
Endowment fund establishment as a part of Ukraine's integration to the world educational space 571
Hoshovskyi T.R., Furdychko L.Ye.
Present situation of banking system in Ukraine 575
Davidenko D.A.
The formation procedures for the provision of financial services to the real estate market 579
Dudarenko S.V.
Modeling sustainable development of the region by control capacity expansion TPP 584
Dyachenko V.S.
Modeling the economic sustainability of industrial and economic structures in agricultural production 590
Zharun E.V., Sokolyuk S.Yu., Tkachuk S.P.
Features agricultural investment enterprises 594
Zhelyeznyak A.M.
Cost control in effects increase the efficiency of agricultural enterprises 598
Zagorodnyaya I.V.
Organization and development of business planning of enterprises for the production of curtains products 602
Kislyuk L.V.
Analysis of the state of electronic agricultural trade in Ukraine 606
Kischak I.T., Korneva N.O.
International financial support of the Ukrainian cross-border cooperation projects 611
Kovernyk N.V.
Especially the planning and financing of expenditures on education 614
Kopytsia I.M.
Historical and modern aspect «material and technical base of enterprise» 618
Kopytsia I.M.
Evalution of sources of funds for the formation and development material and technical basis trade enterprises 622
Kulyk V.O.
Assessment of wages of rural population on the level of employment in Ukraine 625
Lisak V.Y., Oleinik O.S.
The origin and formation of the concept of «economic potential» 628

Nepochatenko O.O., YudinV.K.
Insurance agricultural risks 632
Nechaeva I.A., Savchuk I.A.
Evaluation of an enterprise management effectiveness on example of the machine-building enterprises 635
Nitman I.I.
Specific features of the institutional environment of small and medium-sized businesses 639
Pavlenko O.P., Gurbenko S.I.
The management of borrowed resources of commercial banks: essence, methods, and sources of funding 643
Pavlyuk T.I., Gusak C.Y.
Problems and prospects of attracting foreign capital in the agricultural sector of Ukraine 647
Pankov A.B.
Investments engineering enterprises in the regions 652
Perchuk O.V.
Functioning of enterprises heat supply in a decentralized 656
Petrenko I.P., Bezpalyi R.V.
Theoretical and methodological bases of investment classification 661
Podoliak V.R.
Critical review of the concept of corporate branding as a key component of corporate reputation 666
Prystemskiy O.S.
Assessment of financial resources sources of agricultural enterprises as the basis of providing financial security 669
Salikova A.V.
Directions of the company out of financial crisis 675
Seysebayeva N.G., Topchaniuk O.V.
Methods of analysis and prediction of bankruptcy enterprises 678
Slobodyanyuk A.O., Kuzmina E.M.
Software department of labor and social welfare 681
Soboleva A.G.
Financial management companies 685
Steblianko I.O.
Transformation matrix of structural type of regional economic policy 689
Shykina O.V., Diachenko D.V.
Analysis of development of the hotel busines of Odessa region 693

УДК 334.7:631.1

ОЦІНКА ДЖЕРЕЛ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Пристемський О.С.
Херсонський державний аграрний університет

Оцінка джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств як основа забезпечення їх фінансової безпеки. В статті розглянуто динаміку та структуру власного капіталу сільськогосподарських підприємств. Проведений аналіз банківських кредитних ресурсів, що мають особливе значення при забезпеченні фінансової безпеки розвитку сільського господарства. Приділено увагу структурі розподілу інвестицій у сільське господарство України та динаміці їх розподілу.

Ключові слова: фінансові ресурси, сільське господарство, фінансова безпека, власний капітал, кредитні ресурси.

Постановка проблеми. Досліджуючи стан макроекономічних факторів фінансової безпеки розвитку сільського господарства встановлено, що погіршення фінансової безпеки країни викликано перш за все порушенням залежності економічної системи від боргових зобов'язань.

Посилення залежності економіки країни від позикових ресурсів є свідченням нераціональності управління нею, нівелювання необхідності збереження не лише національної, а й фінансової безпеки на всіх рівнях. Необхідність у додаткових коштів виникає внаслідок недостатності наявних фінансових ресурсів для забезпечення функціонування національної економічної системи, виконання зобов'язань тощо. Особливо дане питання актуальним є для сільського господарства, якому притаманне не лише особливості виробництва, а й специфічні умови грошово-кредитних відносин, пов'язаних у першу чергу із сезонністю та рухом капіталу. Залежність фінансової безпеки розвитку сільського господарства від фінансових ресурсів вимагає детального аналізу складових даного процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітленню питань щодо оцінки джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств

© Пристемський О.С.,2016

як основи забезпечення їх фінансової безпеки приділяли увагу як вітчизняні так і закордоні вчені та науковці, серед яких: Полозенко Д.В., Гудзь О.Є., Долан Е., Плаксієнко В.Я., Танклевська Н.С., Непочатенко О.О., Черваньов Д.М., Власюк С.А. та ін.

Постановка завдання. Метою даної наукової статті є обґрунтувати, що забезпечення фінансової безпеки галузі здійснюється за рахунок формування надійної бази фінансових ресурсів, основними джерелами яких у сільському господарстві є власні кошти, банківські кредитні ресурси та інвестиції. Встановити обсяг власних коштів сільськогосподарських підприємств. Проаналізувати період змін у структурі власного капіталу.

Виклад основних результатів. Потреба у додатковому залученні фінансових ресурсів пов'язана з обмеженістю власних фінансових ресурсів підприємства. Частка власних фінансових ресурсів господарюючих суб'єктів сільського господарства, формування яких здійснюється за рахунок власного капіталу, є найчисельнішою у структурі фінансових ресурсів. Власний капітал виступає головним джерелом фінансування діяльності господарюючих суб'єктів сільського господарства. Аналіз виявив позитивну тенденцію на збільшення показника [3]. Так, у 2014 р. його обсяг становив на 7,1 млрд грн (або 4,5%) більше ніж у попередньому році та на 101,1 млрд грн (у 2,6 рази) ніж у базовому році. Найбільший приріст даного показника був у 2011 р. відносно попереднього року (на 37,4% або на 33,8 млрд грн), а у звітному році найменший (4,5%) [2].

Головними елементами власного капіталу господарюючих суб'єктів сільського господарства виступають статутний капітал (або зареєстрований капітал), додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений та вилучений капітал (табл. 1). Аналіз складу власного капіталу встановив зростання всіх його елементів. Протягом 2008-2014 рр. найвищий приріст відносно базового року виявлено у категорії нерозподіленого прибутку (непокритого збитку), обсяг якого збільшився у 5 разів: від 18 млрд грн у базовому році до 90,1 млрд грн у звітному році. Обсяг резервного капіталу за даний час збільшився майже у три рази, що у 2014 р. становило 15,2 млрд грн. На 52,2% зросли показники категорії статутного капіталу (від 20,1 млрд грн у базовому році до 30,5 млрд грн у звітному), додатковий капітал збільшився на 39,9% (або на 8,9 млрд грн), а сума неоплачуваного та вилученого капіталу у 2014 р. становила 3136,3 млн грн, що на 16,8% перевищує значення 2008 р., обсяг в якому становив 2685,3 млн грн.

Виявлені тенденції зміни обсягів складових засвідчують неоднорідність темпів росту окремих елементів. Так, найвищі темпи зростання виявлено за категорією нерозподіленого прибутку (непокритого збитку): у 2009-2011 рр. виявлено поступове збільшення показника (від 132,3% до 167,1%), у 2012-2014 рр. тенденція засвідчила зниження (від 128,9% до 105,5%). Відповідна динаміка характерною була для резервного капіталу сільськогосподарських підприємств у 2009-2011 рр. темп росту змінювався у бік нарощення (від 119,9% до 128,8%) із поступовим пониженням протягом 2012-2014 рр. до 107,3%. Оцінка рентабельності власного капіталу підприємств сільського господарства, яка розраховується як відношення суми чистого прибутку до середньорічної суми власного капіталу, найнижче значення мала у 2013 р. (77,7%), у 2014 р. найвище (103,7%) а за підсумками досліджуваного періоду він зріс на 18,9% [2].

Розвиток сільського господарства відобразився на його фінансовій безпеці, вплинувши також на структуру власного капіталу. У 2008-2014 рр. в середньому у структурі власного капіталу підприємств сільського господарства переважає нерозподілений прибуток, значення якого становило 45,2%. На додатковий капітал припадало 25,4% власного капіталу підприємства, а частка статутного капіталу становила 23,2%. На резервний капітал припадало 8,7%. Протягом досліджуваного періоду частка нерозподіленого прибутку сільського господарства має стрімку тенденцію до збільшення, так у 2008 р. вона становила 28,6%, а у 2014 р. збільшилась на 26,4% і становила 55% загального обсягу власного капіталу. На відміну від попередньої категорії, частка статутного та додаткового капіталу знижується відповідно на 13,4% (від 32% у базовому році до 18,6% у звітному) та 16,5% (від 35,5% у базовому році до 19% у звітному).

В умовах нестійкого низькоефективного розвитку сільського господарства фінансова нестабільність значно загрожує стану фінансової безпеки галузі, тому формування оптимальної структури власного капіталу залишається актуальним. Варто зазначити, що особливої уваги потребує аналіз обсягів резервного капіталу як елементу власного капіталу підприємств сільського господарства. Базовими завданнями резервного капіталу варто назвати формування

Таблиця 1

Динаміка складу власного капіталу господарюючих суб'єктів сільського господарства (на кінець періоду), млн грн

Складові	Рік							Відхилення, %	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008	2013
Статутний капітал	20066,7	21329,7	22372,4	24256,6	27313,5	30211,7	30539,5	52,2	1,1
Додатковий капітал	22296,3	23448,1	25254	29151,5	30137,7	29631,3	31183	39,9	5,2
Резервний капітал	5200,4	6237,7	8009,7	10313,4	12504,1	14172,8	15213,4	192,5	7,3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	17967,1	23765,5	37224,7	62218,6	80223,8	85421,7	90132,1	401,7	5,5
Неоплачений та вилучений капітал	2685,3	2563,8	2469,9	1731,3	2031,3	2617,5	3136,3	16,8	19,8

Розраховано автором за даними Державної служби статистики України [2]

резерву, який може використовуватися на покриття збитків, виплату боргів у разі ліквідації підприємства, виплату дивідендів за привілейованими акціями (у разі відсутності та недостатності чистого прибутку або нерозподіленого прибутку минулих років) і для збільшення розміру статутного капіталу у зв'язку з розширенням діяльності підприємства. Відповідно в несприятливих фінансових умовах саме резервний капітал сприятиме стабілізації функціонування підприємств сільського господарства [8]. Аналіз виявив, що протягом досліджуваного періоду частка резервного капіталу поступово зростає і у 2015 р. становить 9,3%, що є найвищим значенням.

Фінансова безпека розвитку сільського господарства значно залежить від структури джерел фінансування діяльності його господарюючих суб'єктів. В умовах економіко-політичної кризи особливого значення набуває забезпечення фінансової надійності, незалежності та стійкості підприємств, вплив на які здійснюють зокрема ступінь концентрації кредитних ресурсів. У випадку обмеження або недостатності власних коштів підприємства, у підприємств різних галузей економіки виникає необхідність у залученні позикових фінансових ресурсів, зокрема кредитних [4].

При забезпеченні фінансової безпеки розвитку сільського господарства аналіз банківських кредитних ресурсів мають особливе значення. Протягом 2008-2015 рр. обсяг наданих кредитних ресурсів збільшився на 77,6%, а для підприємств сільського господарства показник зріс на 67,1% (від 28,8 млрд грн у 2008 р. до 48,1 млрд грн у 2015 р.). Динаміка наданих кредитів підприємствам сільського господарства засвідчує зниження їх питомої ваги від 6,5% у базовому році до 6,1% у звітному році. Виявлено, що у 2008-2012 рр. частка знизилась на 0,6% і становила 5,9%, а у 2013 р. вона збільшилась на 0,3%, склавши 6,2%. Разом з тим, у 2009 р. та 2014 р. обсяг наданих кредитів зменшився відносно попередніх років відповідно на 11,2% та 6%. У 2011 р. було найвище зростання даного показника на 29,1%, а у 2015 р. воно становило на 18,9% [1].

Середній рівень наданих кредитів підприємствам сільського господарства у 2008-2015 рр. становив 37,4 млрд грн. Лідируюча позиція у середньому обсязі наданих кредитів підприємствам сільського господарства належить Київській області та м. Києву (19,5 млрд грн), а найменший у Житомирській області (96,3 млрд грн). Таким чином, у рейтингу регіонів України за обсягом наданих кредитів підприємствам сільського господарства у підсумку 2008-2015 рр. найвищі позиції належать, окрім зазначеного регіону, Дніпропетровській, Миколаївській, Харківській та Полтавській областям (позиція у рейтингу від 2 до 5 позиції).

Незважаючи на в цілому позитивну динаміку, у деяких регіонах встановлено тенденцію до зниження обсягів наданих кредитних ресурсів у 2015 р. відносно 2008 року. Так, відносно базового періоду у звітному році обсяг кредитних ресурсів Луганської області знизився на 372,8 млн грн або на 89,7%, а у Донецькій обласні він становив 404,5 млн грн або 75,2%. У даних регіонах така ситуація викликана не лише погіршенням фінансово-економічного стану, а й проведенням АТО. Зниження показників встановлено у Житомирській (на 23,3%), Закарпатській (на 58,8%), Запорізькій (на 26,9%), Тернопільській (на 13,8%), Херсонській (на 16,5%) та Чернігівській областях (на 32,7%). Натомість у Львівській області обсяг наданих кредитів збільшився більш ніж у сім разів (від 348 млн грн до 2,4 млрд грн). У 3,3 рази або на 1028,2 млн грн збільшився показник Миколаївської області і складав 1,7 млрд грн. Більш ніж вдвічі зросли показники Івано-Франківської, Одеської, Полтавської та Чернівецької областей [1].

Необхідно зазначити, що через особливості процесу виробництва та реалізації банківське кредитування для господарюючих суб'єктів сільського господарства має високу вартість і потребує відповідних умов надання. Відповідно, в умовах погіршення фінансово-економічного стану ризик неповернення позикових коштів у господарюючих суб'єктів сільського господарства має вище значення [6]. Тому, у 2015 р. відносно 2014 р. знизився на 12,5% обсяг наданих кредитів підприємствам сільського господарства: від 55,3 млрд грн до 48,4 млрд грн. Так, у Донецькій області залучено на 78,6% або на 1234 млн грн менше кредитних ресурсів, у Чернівецькій області на 62,5% або 272 млн грн, а у Луганській області на 61,3% або 115 млн грн. Але у деяких регіонах України виявлено зростання обсягів надання кредитних ресурсів: в Одеській області більш ніж у два рази (від 882 млн грн до 2074 млн грн); у Львівській області на 45,1% (від 1680 млн грн до 2439 млн грн); у Полтавській області на 23,3% (від 1683 млн грн до 2075 млн грн).

Аналіз динаміки наданих підприємствам сільського господарства кредитних ресурсів за строками надання встановив, що у 2008-2015 рр. структура змінювалась. Так, у 2008-2011 рр. переважали кредити строком від 1 року до 5 років, у 2012-2015 рр. динаміка змінювалась на користь кредитів строком до 1 року, а обсяги кредитів строком більше 5 років мають найнижче значення. Виявлена тенденція свідчить про зниження платоспроможності підприємств сільського господарства, яка є однією із причин отримання короткострокових кредитів, тоді як для аграрного виробництва актуальними є кредити строком більше 5 років, які дозволяють оптимізувати виробництво, покращити конкурентоздатність та орієнтуватися на інноваційний рівень розвитку. У 2008 р. обсяг кредитів строком 1-5 років перевищував короткострокові кредит (до 1 року) на 5,4 млрд грн, у 2011 р. на 3,5 млрд грн, а у 2012 р. дане співвідношення змінилось на користь короткострокових кредитів. Таким чином, у 2015 р. кредити надані підприємствам сільського господарства строком до 1 року залучено на 1,2 млрд грн більше ніж середньострокових (строком на 1-5 років).

В цілому, за досліджуваний період обсяги кредитів наданих строком від 1 року до 5 років зросли на 23,9% або на 3,9 млрд грн, а відносно попереднього року на 4,7 млрд грн або 30,1%. Обсяг кредитів наданих строком до 1 року протягом 2008-2015 рр. збільшився біль ніж у два рази, тоді як відносно 2014 р. на 1,2 млрд грн або 6%, а найвище значення показника виявлено у 2013 р. (23,6 млрд грн). Кредити, надані підприємствам сільського господарства строком більше 5 років

у 2015 р. зросли на 4,3 млрд грн або у 3,5 разів відносно базового року, а відносно попереднього року на 1,7 млрд грн або на 40,9%.

Характерним для фінансово-економічної ситуації в країні є використання кредитів у національній валюті, що знижує ризик їх неповернення через валютну кризу й девальвацію гривні. У 2013 р. підприємствам сільського господарства у національній валюті надано найбільший обсяг кредитів 31,2 млрд грн, а у 2009 р. найменший 17,5 млрд грн. На 45,6% зросли обсяги даного показника протягом досліджуваного періоду, а відносно попереднього року він зменшився на 2,7%. В іноземній валюті обсяг наданих кредитів збільшився більш ніж у два рази або на 10,4 млрд грн. Слід зазначити, що найбільший обсяг кре- дитів наданих в іноземній валюті було надано у доларах США, найвищий показник якого був у 2014 р. (18,7 млрд грн), а у 2010 р. найменший (5,2 млрд грн). У євро найвищий обсяг було надано у 2012 р. 1711 млн грн, у 2014 р. найменший 648 млн грн, а в цілому показник зменшився на 42,2% (від 1270 млн грн до 734 млн грн). Натомість збільшився обсяг кредитів у російських рублях: від 26 млн грн у 2008 р. до 433 млн грн у 2015 р.; найнижче значення було у 2010 р. (2 млн грн), а у 2011 р. найвище (526 млн грн).

Звернемо увагу, що всього в Україні процентні ставки за наданими кредитами за досліджуваний період характеризувались тенденцією до зниження: від найвищого значення у базовому році 19,7% до 17,1% за підсумками 11 місяців 2015 р., а у 2010 р. їх значення було найменшим і становило 14% (рис. 3.17). Натомість відсоткові ставки за кредитами наданими підприємствам сільського господарства у 2008-2015 рр. зростають і мають непостійну тенденцію. Так, у 2009-2011 р. показник знизився на 5,7%, у 2012 р. він збільшився на 4,1%, у 2013 р. знизився на 2,4, %, а протягом наступних періодів збільшився на 6,5%.

У розрізі строків надання аналіз виявив, що за кредитами строком від 1 року до 5 років відсоткові ставки були найвищими (22,7% у звітному році), а за кредитами наданими строком більше 5 років мали найменші показники). В національній валюті ставка кредитів зросла на 7,5% і становили 23,4%, а в іноземній валюті на 0,7%, що за підсумка 11 місяців 2015 р. склало 10,3%. Крім того, у 2014 р. значення було найвищим (14,1%).

Кризові зрушення світової та національної економіки займають одне із найбільших негативних впливів на стан фінансової безпеки розвитку сільського господарства, в тому числі і тенденції кредитування діяльності господарюючих суб'єктів. Досліджуючи питання забезпеченості кредитними ресурсами варто звернути увагу, що діяльність підприємств сільського господарства належить до найбільш ризикованих, а тому особливо залежать від різних факторів. Політико-економічна криза окрім інших факторів, негативно вплинула на процес повернення кредитних зобов'язань, про що свідчить обсяги простроченої кредитної заборгованості.

Дослідження стану простроченої кредитної заборгованості виявила, що в Україні за досліджуваний період прострочена кредитка заборгованість у 2008-2014 рр. збільшилась у 5 разів, а у 2015 р. відносно 2014 р. більш ніж у 3 рази. Така динаміка є найбільш яскравим відображенням порушення стану фінансової безпеки економічної системи. Тенденція відносно підприємств сільського господарства є відповідною. Так, протягом досліджуваного періоду обсяг простроченої заборгованості збільшився у 4,6 разів (від 1228 млн грн до 5650 млн грн), а відносно попереднього року у 2,6 рази (від 2193 млн грн до 5650 млн грн). Виявлено, що питома вага прострочених сільськогосподарських кредитів у загальному обсязі прострочених кредитів найвищою була у 2008 р. і складала 11,9%, а у 2015 р. найменша (3,6%). Разом з тим, динаміка простроченої підприємствами сільського господарства кредитної заборгованості у 2011 р., 2013-2014 рр. мала тенденцію до зниження (відповідно на 27,1%, 8% та 2,3%).

У розрізі строків надання прострочених кредитів, наданих підприємствам сільського господарства найбільш неповерненими у 2009-2014 рр. є кредити строком від 1 року до 5 років, а у 2015 р. динаміка змінилась на користь кредитів строком до 1 року. Крім того, обсяг прострочених кредитів збільшився у 2,6 разів від 1329 млн грн до 3408 млн грн), у 2009-2012 рр. спостерігалась тенденція до зниження показників, у 2013 р. показник збільшився відносно попереднього на 65,2%, а у 2015 р. він зріс майже у 4 рази. За простроченими кредитами від 1 року до 5 років виявлено зниження обсягів відносно попереднього періоду у 2011-2013 рр., а у 2015 р. він збільшився на 73,4% і становив 1944 млн грн. За обсягами прострочених кредитів, наданих підприємствам сільського господарства, у категорії більше 5 років виявлено найнижчі обсяги (так у 2009 р. їх обсяг становив 84 млн грн, тоді як у категорії від 1 року до 5 року 1445 млн грн а до 1 року 1329 млн грн). Не зважаючи на порівняно низькі обсяги, у даній категорії виявлено найвищі темпи приросту, а саме: у 2012 р. відносно попереднього періоду від збільшився майже в 10 разів (від 77 млн грн до 732 млн грн), а у 2015 р, на 37,3%.

Аналіз неповернених кредитів у розрізі валют встановив порушення уставленого співвідношення на користь національної валюти, яке за підсумками 2015 р. змінилось у бік іноземної валюти й перевищило майже у 4 рази: в національній валюті воно становило 1439 млн грн, а в іноземній валюті 4211 млн грн. Разом з тим, обсяг прострочених кредитів у звітному році відносно попереднього року збільшився у 8,5 разів. За строками надання, прострочені кредити, надані до 1 року у 2015 р. порівняно із 2014 р. збільшились у 13,6 разів (від 195 млн грн до 2648 млн грн), строком від 1 року до 5 років у 5,7 разів (від 246 млн грн до 1411 млн грн), а строком більше 5 років майже у три рази (від 54 млн грн до 152 млн грн).

Таким чином, у загальному підсумку питома вага прострочених кредитів у національній валюті становила у 2009-2014 рр. від 66,75 у 2009 р. до 77,4% у 2014., але у 2015 р. знизилась до 25,5%. Аналіз за темпом росту засвідчив найвище зростання у 2012 р. (на 22,1%), а у 2011 р. значення знизилось на 29,2%. На відміну від попередньої категорії, частка прострочених кредитів в іноземній валюті мала тенденцію на зниження (від 33,3% у 2009 р. до 22,6% у 2014 р.), але у 2015 р. через девальвацію національної валюти питома

вага зросла до 74,5% [1]. Досліджуючи структуру фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств варто зосередити увагу на їх впливі на фінансову безпеку галузі, аналіз якої необхідно здійснювати, окрім іншого, за показниками фінансового важелю (левериджу). Даний показник розраховується як відношення позикових коштів до власних коштів господарюючих суб'єктів і показує стан використання ними позикових фінансових ресурсів. Аналіз виявив, що протягом 2008-2014 рр. виявлена тенденція до зменшення фінансового важеля на 53,8% або 0,212 пункти: від 0,459 пункти у 2008 р. до 0,247 пункти у 2014 році. Звідси слідує, що зростання обсягів власного капіталу підприємств сільського господарства та позикових фінансових ресурсів хоча і характеризуються загальною позитивною тенденцією до нарощення але відзначається поліпшення стану фінансового важеля розвитку сільського господарства, що забезпечує позитивний вплив на його фінансову безпеку. Для детального аналізу впливу фінансового важеля на фінансову безпеку розвитку сільського господарства необхідно провести діагностику ефекту фінансового важеля, яку буде здійснено у наступному розділі [5].

Фінансова безпека розвитку сільського господарства забезпечується фінансовими ресурсами, які використовують господарюючі суб'єкти для здійснення своєї діяльності. Посилення інвестиційної діяльності у сільському господарстві дозволяє покращити ефективність функціонування галузі, підвищити темпи розвитку аграрного виробництва, що створить умови для удосконалення економічного середовища господарювання та зміцнення фінансової безпеки аграрних підприємств [7, с. 5-6]. Тому інвестиційні ресурси відіграють особливу роль у даному процесі. Аналіз виявив, що протягом 2007-2014 рр. інвестиційна привабливість сільського господарства знизилась через макроекономічні та мікроекономічні фактори на 1,3%. Натомість у 2009 р. виявлено зниження тенденцій на 7387,2 млн грн, а до 2012 р. тенденція була позитивною.

Незважаючи на загальну негативну динамі- ку, у регіональному розрізі відбувалось незначне зростання. Так, у Одеській області збільшення обсягів інвестицій у сільське господарство становило 52,9% (від 392,9 млн грн до 852,2 млн грн), а найвище значення в регіоні виявлено у 2011 р. (945,9 млн грн). Показники Дніпропетровської області збільшились на 28,7%, у Запорізькій області на 24,1%, а у Сумській області на 23,5%. Найбільшим зниженням охарактеризована інвестиційна діяльність у Донецькій, Луганській, Тернопільській та Закарпатській областях. Звернемо увагу, що у 2012-2014 р. обсяги інвестицій перевищували 1 млрд грн у Вінницькій, Дніпропетровській, Київській, Кіровоградській, Полтавській та Черкаській областях. Найнижчий рівень у 2014 р. був у Закарпатській (41,2 млн грн) та Луганській областях (199 млн грн). Середній рівень обсягу інвестицій у сільське господарство України в розрізі регіонів виявив, що у 2007-2014 рр. лідерами були Київська, Вінниць- ка, Полтавська, Дніпропетровська, Черкаська та Кіровоградська області. Найнижчий середній рівень був у Закарпатській, Чернівецькій, Волинській та Рівненській областях [2].

Структура розподілу інвестицій у сільське господарство у 2010-2014 рр. показала, що у 2010 р. близько по 7% їх обсягу розподілено між Вінницькою, Дніпропетровською, Київською, Кіровоградською та Черкаською областями. Частка Вінницької області у 2011 р. була найвищою і становила 10,8%. У 2012-2013 рр. найвище значення займали підприємства Полтавської області (8,2-9,9%), а Київської 8,7% у 2014 році.

Висновки. Отже, традиційними джерелами фінансових ресурсів як основи забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства є власні кошти, кредитні ресурси та інвестиції господарюючих суб'єктів галузі. Виявлено, що загальний обсяг власних коштів підприємств галузі протягом 2008-2014 рр. збільшився у 2,6 разів і становив 163,9 млрд грн. Необхідність забезпечення господарської діяльності сільськогосподарських підприємств фінансовими ресурсами викликано збільшенням темпів росту його обсягів, частка яких у загальній структурі кредитів країни у 2015 р. становила 6,1%, а їх об'єм 48,1 млрд грн. Натомість обсяг інвестицій у галузь сільського господарства знизився у 2014 р. відносно 2013 р. на 1,3% і становив18,4 млрд грн.

Список літератури:

1. Національний банк України. Офіційне Інтернет-представництво. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
3. Плаксієнко В. Я. Теоретичні основи формування власного капіталу сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / В. Я. Плаксієнко // Агросвіт. – 2010. – № 4. – С. 4–7. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2010_4_3
4. Танклевська Н. Стан та перспективи розвитку державного фінансування сільськогосподарських підприємств України [Електронний ресурс] / Н. Танклевська, О. Супрун // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2013. – Вип. 1. – С. 262–270. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sepid_2013_1_30
5. Власюк С. А. Фінансування сільського господарства у контексті сучасних умов / С. А. Власюк // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2014. – Вип. 85. – С. 249–254.
6. Ґудзь О. Є. Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: монографія / О. Є. Ґудзь. – К.: ННЦ ІАЕ, 2007. – 578 с.
7. Непочатенко О. О. Активізація інвестиційної діяльності як спосіб зміцнення фінансової безпеки аграрного сектору [Електронний ресурс] / О. О. Непочатенко // Агросвіт. – 2014. – № 2. – С. 3–6. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2014_2_2
8. Черваньов Д. М. Управлінські складові здійснення інвестиційної діяльності на підприємствах України / Д. М. Черваньов // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 11. – С. 85–87.

Пристемский А.С.
Херсонский государственный аграрный университет

ОЦЕНКА ИСТОЧНИКОВ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ СЕЛЬСЬКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ КАК ОСНОВА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИХ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Аннотация
Оценка источников финансовых ресурсов сельскохозяйственных предприятий как основа обеспечения их финансовой безопасности. В статье рассмотрены динамика и структура собственного капитала сельскохозяйственных предприятий. Проведён анализ банковских кредитных ресурсов, которые имеют особенное значение при обеспечении финансовой безопасности развития сельского хозяйства. Уделено внимание структуре распределения инвестиций в сельское хозяйство Украины и динамике их распределения.
Ключевые слова: финансовые ресурсы, сельское хозяйство, финансовая безопасность, собственный капитал, кредитные ресурсы.

Prystemskiy O.S.
Kherson State Agricultural University

ASSESSMENT OF FINANCIAL RESOURCES SOURCES OF AGRICULTURAL ENTERPRISES AS THE BASIS OF PROVIDING FINANCIAL SECURITY

Summary
Evaluation of financial resources as the basis of agricultural enterprises to ensure their financial security. Evaluation of financial resources as the basis of agricultural enterprises to ensure their financial security. In the article the dynamics and structure of the equity of farms. The analysis of bank credit, which are of particular importance in ensuring the financial security of agricultural development. Attention is paid to the structure of the distribution of investment in agriculture in Ukraine and dynamics of their distribution.
Keywords: financial resources, agriculture, financial security, equity loans.

Науковий журнал
«Молодий вчений»
№ 11 (38) листопад, 2016 р.

Щомісячне видання

Коректор: В. Бабич
Дизайн: Г.Кривогуз
Комп'ютерна верстка: Н. Ковальчук

Контактна інформація редакції журналу.
Поштова адреса: 73005 Україна, м. Херсон,
а/с 20, Редакція журналу «Молодий вчений»
тел.: +38 (0552) 399 530
info@molodyvcheny.in.ua
www.molodyvcheny.in.ua

Підписано до друку 29.11.2016 р.
Формат 60х84/8.
Папір офсетний. Цифровий друк.
Ум.-друк. арк. 21,62. Тираж 100 прим.
Зам. 1116-47.

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»
73034, Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.